

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

предметна спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

тип дисципліни обов'язкова

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

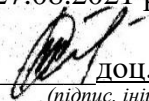
Н.В. Граматик

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної педагогіки та спеціальної освіти
протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Завідувач кафедри

доц. Звєкова В.К.

(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
факультету педагогічного

доц. Сич Ю.І.

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми:

Лунгу Л.В., кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти

Рецензент програми:

Звєкова В.К., кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної педагогіки та спеціальної освіти

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 3	16 16	Лекції: 4 -
Модулів: 1	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 90		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 4	Лабораторні заняття:	
Семестр: 7	20	-
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
- аудиторне: 3		
- самостійна робота: 5	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: залік		
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	54	-

1. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення зі станом, етапами розвитку інклюзивної освіти та практикою роботи з дітьми з особливими потребами.

Метою викладання навчальної дисципліни є: засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивної освіти в Україні, навчання дітей з особливими потребами в умовах навчального закладу.

Передумови для вивчення дисципліни: «Психологія», «Педагогіка», «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень».

Міждисциплінарні зв'язки: навчальний курс пов'язується з циклом навчальних дисциплін «Організація дистанційного навчання в закладах освіти», «Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням», «Основи медичних знань, «Охорона здоров'я».

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Для обов'язкових навчальних дисциплін

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до спеціальності 014 Середня освіта.

Інформація про компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Шифр	Назва
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК3	Здатність учитися та оволодівати сучасними знаннями, критично оцінювати

	соціальні події і явища, прогнозування освітнього процесу.
ЗК4	Здатність до партнерської взаємодії у професійній діяльності із дотриманням морально-етичних і правових норм, принципів академічної доброчесності.
ЗК9	Здатність працювати в команді та автономно, ефективно комунікувати у полікультурному та трансграничному просторі.
ЗК10	Здатність ініціювати педагогічні новації, планувати та управляти часом.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	
ФК 3	Здатність до комплексного планування та проектування загальної моделі освітнього процесу з біології та основ здоров'я відповідно до методів, засобів й форм навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу, індивідуальних, вікових особливостей учнів класу та своєрідності школярів з особливими освітніми потребами.
ФК7	Здатність до практичного застосування здоров'яцентрованих природничих знань, теоретично-прикладних засад педагогічного супроводу безпечної життєдіяльності та позитивної соціалізації учнів.
Програмні результати навчання(ПРН)	
ПРН1	Знати наукові та культурні досягнення світової цивілізації, виявляти громадянську позицію щодо територіальної цілісності та демократичного устрою України, дотримання прав людини та опанування загальнолюдських цінностей.
ПРН4	Знати етичні норми педагогічної діяльності, принципи толерантності, діалогу й співробітництва, цінувати й поважати різноманіття та мультикультурність світу.
ПРН8	Вміти діяти автономно та брати відповідальність за результат, працювати в команді, керуючись національними та світовими цінностями.
ПРН9	Виявляти здатність до оригінальності та інноваційності в проектуванні траєкторії особистісного та професійного розвитку.
ПРН16	Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.
ПРН17	Здійснювати моніторинг успішності освітньо-виховного процесу, враховувати критеріальну основу оцінювання навчальних досягнень, відстежувати динаміку розвитку обдарованих та здібних учнів, а також дітей, які мають особливі освітні потреби.

3. Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

компетен тності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Знати наукові та культурні досягнення світової цивілізації, виявляти громадянську позицію щодо територіальної цілісності та демократичного устрою України, дотримання прав людини та опанування загальнолюдських цінностей.	Виявляти здатність до оригінальності та інноваційності в проектуванні траєкторії особистісного та професійного розвитку.	Вміти діяти автономно та брати відповідальність за результат, працювати в команді, керуючись національними та світовими цінностями.
ЗК3	Здатність учитися та оволодівати сучасними знаннями, критично оцінювати соціальні події і явища, прогнозування освітнього процесу.	Здійснювати моніторинг успішності освітньо-виховного процесу, враховувати критеріальну основу оцінювання навчальних досягнень, відстежувати динаміку розвитку обдарованих та здібних учнів, а також дітей, які мають особливі освітні потреби.	Знати етичні норми педагогічної діяльності, принципи толерантності, діалогу й співробітництва, цінувати й поважати різноманіття та мультикультурність світу.	Вміти діяти автономно та брати відповідальність за результат, працювати в команді, керуючись національними та світовими цінностями.

ЗК4	Здатність до партнерської взаємодії у професійній діяльності із дотриманням морально-етичних і правових норм, принципів академічної доброчесності.	Виявляти здатність до оригінальності та інноваційності в проектуванні траєкторії особистісного та професійного розвитку.	Знати етичні норми педагогічної діяльності, принципи толерантності, діалогу й співробітництва, цінувати й поважати різноманіття та мультикультурність світу.	Знати наукові та культурні досягнення світової цивілізації, виявляти громадянську позицію щодо територіальної цілісності та демократичного устрою України, дотримання прав людини та опанування загальнолюдських цінностей.
ЗК 9	Здатність працювати в команді та автономно, ефективно комунікувати у полікультурному та трансграничному просторі.	Знати наукові та культурні досягнення світової цивілізації, виявляти громадянську позицію щодо територіальної цілісності та демократичного устрою України, дотримання прав людини та опанування загальнолюдських цінностей.	Виявляти здатність до оригінальності та інноваційності в проектуванні траєкторії особистісного та професійного розвитку.	Знати наукові та культурні досягнення світової цивілізації, виявляти громадянську позицію щодо територіальної цілісності та демократичного устрою України, дотримання прав людини та опанування загальнолюдських цінностей.
ЗК10	Здатність ініціювати педагогічні новації, планувати та управляти часом.	Виявляти здатність до оригінальності та інноваційності в проектуванні траєкторії особистісного та професійного розвитку.	Знати етичні норми педагогічної діяльності, принципи толерантності, діалогу й співробітництва, цінувати й поважати різноманіття та мультикультурність світу.	Вміти діяти автономно та брати відповідальність за результат, працювати в команді, керуючись національними та світовими цінностями.
ФК3	Здатність до комплексного планування та проектування загальної моделі освітнього процесу з біології та основ здоров'я	Здійснювати моніторинг успішності освітньо-виховного процесу, враховувати критеріальну основу оцінювання навчальних досягнень,	Знати етичні норми педагогічної діяльності, принципи толерантності, діалогу й співробітництва, цінувати й поважати різноманіття та мультикультурність	Вміти діяти автономно та брати відповідальність за результат, працювати в команді, керуючись національними та світовими цінностями.

	Відповідно до методів, засобів й форм навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу, індивідуальних, вікових особливостей учнів класу та своєрідності школярів з особливими освітніми потребами.	відстежувати динаміку розвитку обдарованих та здібних учнів, а також дітей, які мають особливі освітні потреби.	світу.	
ФК7	Здатність до практичного застосування здоров'яцентрованих природничих знань, теоретично-прикладних засад педагогічного супроводу безпечної життєдіяльності та позитивної соціалізації учнів.	Здійснювати моніторинг успішності освітньо-виховного процесу, враховувати критеріальну основу оцінювання навчальних досягнень, відстежувати динаміку розвитку обдарованих та здібних учнів, а також дітей, які мають особливі освітні потреби.	Знати етичні норми педагогічної діяльності, принципи толерантності, діалогу й співробітництва, цінувати й поважати різноманіття та мультикультурність світу.	Вміти діяти автономно та брати відповідальність за результат, працювати в команді, керуючись національними та світовими цінностями.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: сутність, головні завдання і принципи	4	2	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
2	Особливості впровадження інклюзивного початкового навчання в українських школах	4	2	2	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-
3	Технологія особистісно зорієнтованого навчання	4	2	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-

	в інклюзивному класі															
4	Організація педагогічного процесу в інклюзивному класі	6	2	4	-	-	-	5								
5	Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання	4	2	2	-	-	-	5								
6	Особливості роботи асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням	4	2	2	-	-	-	5								
7	Індивідуальне та стандартизоване оцінювання в інклюзивному процесі.	4	2	2	-	-	-	5								
8	Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище.	6	2	4	-	-	-	3								
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	2								
Разом:		36	16	20	-	-	-	54								

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами:

III. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: сутність, головні завдання і принципи.

Вступ до навчального курсу. Сутність інклюзивної освіти. Нормативно-правове забезпечення інклюзивного навчання. Головні завдання та принципи розвитку інклюзивної освіти. Проблеми стихійного інтегрування дітей з особливими потребами в освітній простір України.

Реалізація основних принципів інклюзивної освіти у країнах Європи. Досвід упровадження інклюзії в країнах Америки та Канади. Облаштування безбар'єрного доступу в зарубіжній інклюзивній школі.

Тема 2. Особливості впровадження інклюзивного початкового навчання в українських школах.

Характеристика спеціальної освіти в Україні та шляхи модернізації освітньої галузі. Класифікація порушень психофізичного розвитку дітей та особливості їх навчання й виховання. Проблеми організації педагогічного процесу в інклюзивному класі. Рекомендації для вчителів, котрі працюють в умовах інклюзії.

Тема 3. Технологія особистісно зорієнтованого навчання в інклюзивному класі.

Педагогічні засади особистісно зорієнтованої взаємодії в інклюзивному процесі. Сутність педагогіки дитиноцентризму. Психолого-медико-педагогічна консультація і її значення у визначенні навчальної перспективи дитини. Основні етапи психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання дітей із порушеннями психофізичного розвитку. Типові потреби міжособистісної взаємодії в системах «батьки-діти», «батьки-вчителі», «учні-учні» та ін.

Тема 4. Організація педагогічного процесу в інклюзивному класі.

Ресурсні можливості інклюзивної та спеціальної освіти. Адаптації та модифікації у навчальному процесі школи з інклюзивним навчанням. Освітні технології, інноваційні методики роботи з учнями з особливостями психофізичного розвитку. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесу.

Тема 5. Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання.

Поетапне впровадження інклюзивної освіти (психодіагностичний етап, оформлення документації для здійснення психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими потребами; розробка та затвердження індивідуальних програм навчання і розвитку з рекомендаціями для педагогів і батьків, розроблених за участі різних фахівців (лікаря, психолога, соціального педагога, педагога-дефектолога, учителя-логопеда); створення власної навчально-методичної та інформаційної бази та ін.

Тема 6. Особливості роботи асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням.

Асистент вчителя в українському законодавстві: основні функції, завдання, необхідні компетентності. Зміст роботи асистента вчителя загальноосвітнього навчального закладу, його посадові обов'язки. Документація асистента вчителя. Професійна діяльність асистента вчителя щодо налагодження комунікації з батьками учнів в інклюзивному класі. Батьки та інклюзія: приклади справжнього педагогічного партнерства.

Тема 7. Індивідуальне та стандартизоване оцінювання в інклюзивному процесі.

Сутність і завдання індивідуального й стандартизованого оцінювання учнів. Психологічні особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими потребами. Аналіз якісних показників індивідуального оцінювання. Розроблення змісту портфоліо. Тести і застереження щодо їх застосування в інклюзивному класі. Методи стимулювання пізнавальної активності учнів в умовах інклюзії.

Тема 8. Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище.

Батьки та інклюзія. Батьки як члени навчальних команд. Налагодження стосунків з педагогами та персоналом школи. Допомога громадських організацій та соціальних служб. Волонтерство та адвокатство батьків.

5.2. Тематика семінарських занять

Тема 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: сутність, головні завдання і принципи. Зарубіжний досвід упровадження інклюзивної освіти Сучасні міжнародні дослідження особливостей навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Тема 2. Особливості впровадження інклюзивного початкового навчання в українських школах.

Тема 3. Технологія особистісно зорієнтованого навчання в інклюзивному класі.

Тема 4. Організація педагогічного процесу в інклюзивному класі

Тема 5. Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання.

- Тема 6. Особливості роботи асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням.
 Тема 7. Індивідуальне та стандартизоване оцінювання в інклюзивному процесі.
 Тема 8. Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище.

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	5		Конспект
2.	Підготовка до семінарських занять	9		Конспект
3	Підготовка до модульного контролю	4		Модульна контрольна робота
4.	Виконання індивідуальних завдань за темами: 1. підготовка реферату 2. опрацювання наукових статей 3. підготовка до презентації результатів дослідження	10 10 16		Реферат Анотація Презентація
	Разом	54		

Тематика індивідуальних завдань

Тематика рефератів

1. Роль батьків у здобутті освіти дитини з особливими потребами.
2. Інклюзія - вибір сучасних батьків.
3. Ідеологічне підґрунтя спеціальної та інклюзивної освіти.
4. Міфи радянської дійсності - щасливе дитинство в інтернаті.
5. Діяльність батьківських громадських організацій в Україні та за кордоном.
6. Принципи побудови корекційного процесу та необхідність їх дотримання в навчанні та вихованні дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії.
7. Модель взаємодії спеціалістів для залучення дитини з особливими потребами в загальноосвітній простір.
8. Особливості організації й управління інклюзивним навчальним закладом.
9. Проблема розроблення курикулуму в закордонних літературних джерелах.
10. «Кейс Стади» як приклад успішної практики.
11. Навчально-методичне забезпечення освіти дітей з особливими потребами.
12. Використання індивідуального плану в роботі з дітьми і особливими освітніми потребами.
13. Індивідуальний навчальний план як складова курикулуму.
14. Розробка індивідуального навчального плану.
15. Підготовка та вимоги до підписання ІНП.
16. Аналіз основних компонентів індивідуального навчального плану.
17. Психолого-педагогічні особливості критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів з тяжкими вадами мовлення.
18. Психолого-педагогічні особливості критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів з тяжкими вадами зору.
19. Оцінювання в навчальному процесі (зарубіжний досвід).

Перелік наукових статей для самостійного опрацювання

1. Колупаєва А. Інтегративні тенденції в освіті дітей з особливими потребами в Україні. http://canada-ukraine.org/ukr_Journal_V1.htm
2. Таранченко О.М. Освіта дітей з особливими потребами за часів незалежності України: етапність у стратегічному вимірі / О.М. Таранченко, А.А. Колупаєва // Особлива дитина : навчання і виховання. – № 3(79). – 2016. – С. 7 – 18.
3. Федоренко О. Особливості впровадження технологій спільного викладання в процес навчання учнів з порушенням слуху в різних типах освітніх закладів / О.Федоренко // Особлива дитина: навчання та виховання. - № 4 (71). – 2017. – С. 75-81.
4. Сак Т.В. Тестування у спеціальній школі: доцільність, шляхи реалізації. Корекційна педагогіка. Вісник Української асоціації корекційних педагогів. – 2020. – № 4.
5. Жаровцева Т.Г. Неблагополучна сім'я: своєрідність, проблеми, педагогічна підтримка. – Одеса, 2018. – 220 с.
6. Захарчук М. Є. Проблеми формування професійної компетентності викладача в умовах впровадження інклюзивної освіти в Україні <http://gnpu.edu.ua/files/naukovi%20chitanny/pedagogika/ZaharchukKluchkovska>.
7. Результати власного індивідуального дослідження студенти презентують на семінарському занятті (обсяг презентації – не менше 10 слайдів).

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* практичні заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю успішності навчання:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою, а також якість виконання індивідуальних завдань.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Національне законодавство у сфері навчання і виховання дітей з особливими потребами у загальноосвітньому просторі.
2. Освітня інтеграція: генезис науково-теоретичних підходів до проблеми інтегрування дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній простір.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. *Шкала та схема формування підсумкової оцінки:*

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. *Критерії оцінювання під час аудиторних занять.*

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Вид	Максимальна кількість балів
Реферат	5
Опрацювання наукових статей	5
Презентація	5

Критерії оцінювання *реферату*: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями оцінювання *питань для самостійної підготовки* є вміння студента визначати ключові позиції та тезово розкрити зміст питання.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Проміжний модульний контроль проводиться у формі письмових відповідей на теоретичні питання. Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою: - від «0» до «30». Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, аналіз теоретичного матеріалу, вміння обґрунтовувати власну думку.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: ноутбук, проектор.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Іванова І.Б. Соціальна робота з людьми з особливими потребами: навч.посіб. для студ. вищ. навч.закл./ І.Б. Іванова.- К.: Задруга, 2020.- 416с.

2. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи. Монографія.- К.: САММІТ-книга, 2020.

3. Пантюк Т.І., Невмержицька О.В., Пантюк М.П. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник. - 2-ге видання, доповнене і перероблене. - Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2020- 324 с.

4. Путівник для батьків з особливими потребами: Навчально-методичний посібник у 9 книгах / За заг. ред. Колупаєвої А.А. – К.: ТОВ ВПЦ «Літопис-XX».- 2018.

5. Сак Т.В. Тестування у спеціальній школі: доцільність, шляхи реалізації. Корекційна педагогіка. Вісник Української асоціації корекційних педагогів. - 2019.- № 3.

Додаткові джерела:

1. Колупаєва А. А. Діти з особливими потребами та організація їх навчання: наук.-метод.посіб. / А. А. Колупаєва, Л. О. Савчук. – К.: Вид.група «АТОПОЛ», 2020. -273 с.Колупаєва А. Інклюзивна освіта в теорії і практиці діяльності школи/ А.Колупаєва, Н.Софій, Ю.Найда, Л.Даниленко // Директор школи. - 2017.- № 7 (631), лютий, С.17-22.

2. Колупаєва А. Нормативне забезпечення інклюзивного навчання/ А.Колупаєва, Н.Софій, Ю.Найда, Л.Даниленко// Директор школи. - 2018.- № 9 (633, березень.- С.26-31.

3. Колупаєва А. Організація діяльності інклюзивної школи/ А.Колупаєва, Н.Софій, Ю.Найда, Л.Даниленко// Директор школи. - 2019.- № 8 (633), березень.- С.21-28.
 4. Колупаєва А. Особливості управління інклюзивною школою/ А.Колупаєва, Н.Софій, Ю.Найда, Л.Даниленко// Директор школи. - 2019.- № 11 (635), березень.- С.23-28.
 5. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon3.rada.gov.ua
 6. Закон України «Про спеціальну освіту» (проект) // Міністерство освіти і науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua
 7. Кваліфікаційні характеристики посад педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів та установ освіти / МОН України // Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів : Наказ МОН України № 665 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8456/8457/468632/>
 8. Концепція розвитку інклюзивної освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 №912) // Міністерство освіти і науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua
 9. Шулікін. Д. Майбутнє інтернатів та інклюзія / Д. Шулікін // Освіта України. - 2020. - № 8. - С. 8-9. 14) Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти : Лист Міністерства освіти і науки України від 25.06.2020 № 1/9-348 // Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – 2020. - № 7. – С. 87-95.
- 25 Янчин, Н. Дітям з особливими освітніми потребами покращують умови навчання [у інклюзивно-ресурсному центрі міста Радивилів] / Н. Янчин // Сурми Радивилів. - 2020. - № 1/10 січ./ - С. 3.